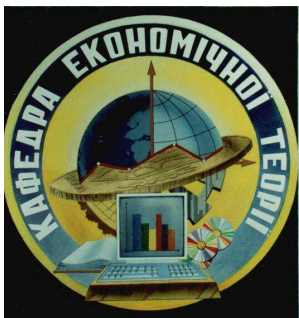

ПЕРЕДМОВА

У пропонованому читачам випуску "Наукового вісника" публікуються статті, більшість з яких обговорювалась на науково-практичній конференції "Сучасна економічна теорія та проблеми її застосування", яка відбулась в Українському державному лісотехнічному університеті 5-6 вересня 2002 р. і була присвячена 55-й річниці з дня заснування в ньому кафедри економічної теорії.

У роботі конференції взяли участь науковці вищих закладів освіти багатьох міст України, представники органів державної влади. Всього на конференції було представлено 57 доповідей.

Робота конференції проходила у трьох секціях:

- **Секція 1.** Проблеми економічної теорії у період трансформації національної економіки.
- **Секція 2.** Екологічні проблеми сучасної економіки та їх відображення в економічній теорії.
- **Секція 3.** Людський чинник економічного розвитку.

У більшості виступів відзначалось, що українська економіка перебуває у завершальній фазі переходу від командної до соціальної ринкової економіки. Серед найважливіших компонентів цього переходу, що обговорювались учасниками конференції, є:

- перехід від монополії державної власності до різноманітності форм власності і видів господарювання, що здійснюється шляхом приватизації та роздержавлення;
- розвиток підприємницької діяльності;
- стабілізація фінансової та грошово-кредитної систем;
- гнучка цінова політика, спрямована на поступову лібералізацію цін;
- структурна перебудова економіки і конверсія;
- розвиток конкурентних ринків і антимонопольні заходи;
- інвестиційна перебудова у напрямку децентралізації, зменшення питомої ваги державних інвестицій та розширення ринкових джерел капіталовкладень;
- регулювання заробітної плати та захист найуразливіших верств населення;
- розвиток та вдосконалення зовнішньоекономічної і валютно-курсової політики.

Учасники конференції були одностайні у висновку, що модель національної економіки, яка формується в Україні, повинна увібрати в себе здобутки світового економічного розвитку та національні особливості і традиції. При цьому відзначалась важлива роль у моделюванні трансформаційних процесів економічної теорії, яка в Україні здійснює не менш глибоку трансформацію як об'єкт її дослідження. Йде не тільки процес подолання негатив-

ної спадщини марксистсько-ленінської політичної економії і творчого засвоєння досягнень західної економічної теорії, який сам по собі є непростим, але й робляться спроби здійснити гуманістичний синтез основних парадигм економічної науки XX ст.

Зокрема, жвавий інтерес учасників конференції викликало обговорення еколого-економічної парадигми сучасної економічної теорії. Як відзначалось у пленарній доповіді професора Юрія Туниці та виступах ряду інших учасників конференції, сутність еколого-економічного вчення полягає у принципово відмінному від традиційного способі економічного мислення, розумінні взаємозв'язку між результатами економічної діяльності суспільства та її екологічними наслідками. Представникам традиційного економічного мислення, зокрема, важко сприйняти ті положення еколого-економічного вчення, які акцентують увагу на додаткових витратах підприємств екологічного характеру. Згідно з постулатами традиційної економіки такі витрати вважаються екстернальними. Еколого-економічне вчення, навпаки, нормативні екологічні витрати відносить до інтернальних. Інтерналізація екологічних екстерналій в економічну систему – непростий шлях переходу від економіки, яка суперечить принципам сталого розвитку, до екологічно орієнтованої економіки.

Яким би важким не був цей шлях, людству необхідно зрозуміти найважливішу реальність свого розвитку на рубежі XX-XXI ст.: якщо воно дійсно прагне досягти сталого розвитку, як це декларовано "Порядком денним на XXI століття" (прийнятого конференцією 1992 р. в Ріо-де-Жанейро), то повинен подолати традиційне економічне мислення. Спеціаліст нової ери повинен бути готовим постійно поєднувати вирішення проблем задоволення економічних потреб з екологічними вимогами.

Проблема формування нової економічної свідомості спеціалістів була також центральною при розгляді різних аспектів функціонування людського чинника сучасної економіки. Зокрема, доцентом кафедри економічної теорії УкрДЛТУ Любомиром Лиском була запропонована і дискусійно обговорена гуманістична парадигма економічної науки як світоглядна основа синтезу основних досягнень різних шкіл і напрямів сучасної економічної науки.

За підсумками роботи конференція прийняла ухвалу, в якій зафіксовані пропозиції, спрямовані на вдосконалення економічної підготовки спеціалістів, формування у них нового економічного мислення.

Організатори конференції висловлюють щирю подяку ректору Українського державного лісотехнічного університету професору Юрію Туниці за всебічну допомогу у проведенні конференції та виданні цього випуску "Наукового вісника".

Л.В. Рібун – завідувач кафедри економічної теорії, кандидат економічних наук, доцент, вчений секретар конференції "Сучасна економічна теорія та проблеми її застосування"